

Zespół doradczy ds. studenckich Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Sprawozdanie z działalności w roku 2019 r.

W składzie zespołu znalazły się osoby wywodzące się ze środowisk Parlamentu Studentów RP, Forum Uczelni Technicznych, Forum Uniwersytetów Polskich, Forum Uczelni Niepublicznych, Niezależnego Zrzeszenia Studentów, Studentów dla Rzeczypospolitej, Młodych dla Polski, Akademickiego Związku Sportowego a także przedstawiciel środowiska osób z niepełnosprawnością. Skład powołany na początku roku wyglądał następująco:

- Łukasz Rusajczyk (od czerwca jako przewodniczący)
- Krzysztof Pszczółka
- Patrycja Serafin
- Julia Sobolewska
- Adam Zamczala
- Piotr Znojek
- Mateusz Cisewski
- Alicja Cisek
- Kamil Giera
- Dawid Adam Krasiński
- Agnieszka Łanska
- Dawid Moryl

Zespół zaczął efektywnie funkcjonować od maja – od tego momentu na każdym posiedzeniu podejmowany był szereg dyskusji, a pomiędzy spotkaniami stacjonarnymi były prowadzone prace za pomocą narzędzi komunikacji na odległość. Odbęło się 8 posiedzeń w Warszawie:

- 15.02.2019 – I posiedzenie
- 16.05.2019 – II posiedzenie
- 04.07.2019 – III posiedzenie
- 29.07.2019 – IV posiedzenie
- 24.09.2019 – V posiedzenie
- 24.10.2019 – VI posiedzenie
- 13.11.2019 – VII posiedzenie
- 09.12.2019 – VIII posiedzenie

Autonomia samorządu studenckiego przy wyborach elektorów

Zespół podjął komentarz do art. 25 ust. 4 i art. 30 ust. 3 ustawy PoSWiN, uwzględniając specyfikę środowiska akademickiego, do którego ten przepis się odnosi, wspierając działania legislacyjne na uczelniach wokół wdrażania ustawy oraz starania samorządów studenckich o uznanie ich prawa do autonomii w zakresie wybierania elektorów z ramienia studentów.

Art. 25 ust. 4 i art. 30 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce jednoznacznie wskazują na autonomię samorządu studenckiego w zakresie ustalania trybu wyboru oraz czasu trwania kadencji studentów w senacie oraz w kolegium elektorów.

Czym są sprawy studenckie w kontekście art. 23 ust. 5 ustawy PoSWiN?

Zespół zajął stanowisko w zakresie komentarza do komentarza do art. 23 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, wobec którego władze wybranych uczelni, mając na celu zmniejszenia zakresu praw studentów, poddawały pod wątpliwość stwierdzenie, że sprawy związane z jakością kształcenia wchodzą w zakres spraw studenckich.

Sprawy studenckie należy rozumieć w szczególności jako sprawy związane z:

- procesem dydaktycznym,
- budowaniem jakości kształcenia,
- prawami i obowiązkami studenta,
- pomocą materialną i systemem stypendialnym,
- odpowiedzialnością dyscyplinarną studentów,
- przedstawicielstwem studentów w organach kolegialnych uczelni,
- samorządem studenckim oraz organizacjami studenckimi,
- sporami i protestami studenckimi.

Udział studentów w składach komisji dyscyplinarnych

W środowisku akademickim są rozbieżne zdania co do udziału studentów w składach komisji dyscyplinarnych ds. nauczycieli akademickich, a obecnie nie ma gwarancji ustawowej udziału studenta w każdym składzie orzekającym, co stwarza ryzyko celowego braku uwzględniania studentów, co w efekcie może skutkować zmniejszeniem zaufania studentów do wewnątrzakademickiego procesu dyscyplinarnego.

Zespół doradczy ds. studenckich MNiSW podjął stanowisko, że w każdym składzie orzekającym uczelnianej komisji dyscyplinarnej oraz komisji dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego powinien zawsze znajdować się przynajmniej 1 student.

Wsparcie studentów z dysleksją

Zespół podjął dyskusję nad problematyką wsparcia osób z dysleksją, która została podsumowana formalnym stanowiskiem, także w oparciu o przykłady rozwiązań z wybranych zachodnich uczelni.

W polskim systemie prawnym dysleksja uwzględniona jest wyłącznie na poziomie szkolnictwa średniego, mimo, iż na forum międzynarodowym dysleksja jest postrzegana jako niepełnosprawność o podłożu neurologicznym, a osoby dotknięte nią otrzymują wymierną pomoc w ramach ich studiów, w wybranych przypadkach także w zakresie materialny.

Zespół rekomenduje, aby uwzględnić aspekt wsparcia studentów z dysleksją w przyszłych aktach prawnych.

Udział studentów w ocenie nauczycieli akademickich

Ustawa prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wprowadziła koncepcję pracownika dydaktycznego. Jak można ocenić takiego pracownika, jeśli odchodzi jeden z często dominujących czynników przy ocenie takiej osoby, w postaci ewaluacji jego osiągnięć naukowych? Po dokładnej analizie Zespół doradczy ds. studenckich podjął stanowisko w tym obszarze, wskazując najlepszy model uwzględniający perspektywę studencką.

Niezwykle istotne jest podkreślenie roli oceny studentów, jako głównych beneficjentów działalności dydaktycznej na uczelni.

Zespół proponuje obowiązkowe uwzględnianie w ocenie pracownika dydaktycznego ankiet ewaluacyjnych – przy założeniu, że uczelnia uzna zwrot z ankiet za zwrot reprezentatywny

Funkcjonowania na uczelniach osób z niepełnosprawnością

Prawo do nauki jest jednym z fundamentalnych praw człowieka. Polska Konstytucja w art. 70 przyznaje każdemu prawo do nauki oraz zobowiązuje władze publiczne do zapewnienia obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia. Mając na uwadze jak szerokim i skomplikowanym tematem jest wsparcie osób z niepełnosprawnością, Zespół, przyjął szereg szczegółowych zaleceń w stosunku do funkcjonowania na uczelniach osób z niepełnosprawnością, wypracowując je w porozumieniu z przedstawicielami tego środowiska..

Istniejące statystyki pobrane z bazy GUS, raport Rzecznika Praw Obywatelskich oraz raport Najwyższej Izby Kontroli są zdaniem Zespołu jedynie wrywkowym odzwierciedleniem rzeczywistości funkcjonowania osób z niepełnosprawnością na uczelniach w Polsce.

W celu zapewnienia możliwie jak najbardziej optymalnego funkcjonowania osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności konieczne jest nie tylko niwelowanie barier architektonicznych, ale także stałe i systematyczne podnoszenie świadomości studentów, nauczycieli akademickich, pracowników administracyjnych oraz technicznych z zakresu pomocy osobom z niepełnosprawnością.

Na przestrzeni 2019 roku podejmowane były uchwały w zakresie organizacji pracy na odległość oraz dotyczące naszych szczegółowych stanowisk w obszarach, którymi się zajmowaliśmy. Podjęte zostało 8 uchwał:

- Uchwała nr 1/2019 - W sprawie zasad organizacyjnych pracy zespołu
- Uchwała nr 2/2019 - W sprawie komentarza do art. 25 ust. 4 i art. 30 ust. 3 ustawy POSWiN
- Uchwała nr 3/2019 - W sprawie komentarza do art. 23 ust. 5 ustawy POSWiN
- Uchwała nr 4/2019 - W sprawie udziału studentów w składach orzekających komisji dyscyplinarnych I instancji
- Uchwała nr 5/2019 - W sprawie zasad organizacyjnych pracy zespołu
- Uchwała nr 6/2019 - W sprawie wsparcia studentów z dysleksją
- Uchwała nr 7/2019 - W sprawie udziału studentów w ocenie nauczycieli akademickich
- Uchwała nr 8/2019 - W sprawie zaleceń w zakresie funkcjonowania na uczelniach osób z niepełnosprawnością

Zadanie

Przygotowanie formalnego stanowiska w zakresie sportu akademickiego na polskich uczelniach

Stan na 09.12.2019

Przygotowano wstępny projekt uchwały,
trwa proces uwzględniania uwag.

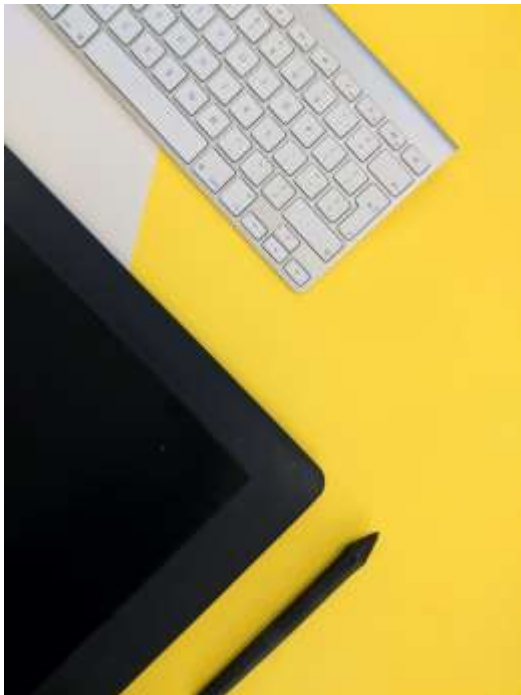

Zadanie

Przygotowanie formalnego stanowiska w zakresie wsparcia psychologicznego na uczelniach

Stan na 09.12.2019

Przygotowano wstępny projekt uchwały ze stanowiskiem uwzględniający, wnioski z dyskusji jaką przeprowadzono na podstawie ogólnopolskiego badania realizowanego przez Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadanie

Podsumowanie formalnym stanowiskiem dyskusji nt. cyfryzacji na uczelniach wyższych

Stan na 09.12.2019

Przeprowadzono obszerną dyskusję na podstawie ogólnopolskiego badania przeprowadzonego przez Niezależne Zrzeszenie Studentów.

Zadanie

Przygotowanie opracowania odpowiadającego na pytanie “Skąd studenci czerpią informacje dotyczące swoich studiów oraz organizowanych na uczelni inicjatyw?”

Stan na 09.12.2019

Zrealizowane badanie, na które odpowiedziało 1288 respondentów z całej Polski i wszystkich typów uczelni. Obecnie trwa profesjonalna analiza wyników we współpracy ze Studenckim Kołem Naukowym Statystyki przy Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

- Kompleksowa analiza systemu pomocy materialnej oraz skonstruowanie proponowanych rozwiązań w tym obszarze
- Rozwiązania prawne projakościowe na rzecz dydaktyki na uczelniach
- Kwestia zapewnienia przez uczelnie wsparcia materialnego dla działalności studenckiej

Jako Zespół doradczy ds. studenckich Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przedkładamy Państwu podsumowanie naszej pracy w 2019 r. Wskazywane przez nas wnioski wypracowywaliśmy, wykorzystując jak najszerzej nasze dotychczasowe doświadczenie w obszarze szkolnictwa wyższego, opierając się na ogólnopolskich badaniach oraz korzystając ze wsparcia merytorycznego organizacji studenckich i wsparcia organizacyjno-prawnego pracowników Ministerstwa.

Mamy nadzieję, że opracowane przez nas aspekty skutecznie przyczynią się do dalszego doskonalenia polskiego szkolnictwa wyższego na rzecz ponad miliona osób studiujących w Polsce.

Z wyrazami szacunku

Łukasz Rusajczyk

Przewodniczący Zespołu doradczego ds. studenckich